

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16 września 2013r. (data wpływu) powodowie J. i J. W. (1) w pozwie skierowanym przeciwko Spółdzielni Pracy (...) w likwidacji w Ł. wnieśli o **pozbawienie na podstawie art. 840 §1pkt 1 k.p.c. wykonalności aktu notarialnego z dnia 2 września 1991r. rep. (...)**, przenoszącego na powodów prawa i roszczenia z tytułu wybudowania zakładu położonego w Ł. przy ul. (...) (pozew k. 2-4 akt).

Na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2014r. powód wskazał, że wnosi o pozbawienie wykonalności aktu notarialnego, bowiem „świadczenie wynikające z tego aktu nie przysługuje stronie pozwanej z uwagi na to, że akt notarialny jest umową nieważną, przy czym nieważność tego aktu wynika z nieważności umowy jaką zawarł pozwany z zakładami im. A S. w dniu 10.4.1984r.” (stanowisko powoda k. 231, czas 00:04:47).

W głosie do protokołu rozprawy z dnia 2 kwietnia 2014r. (data wpływu) podano, iż wskazując na rozprawie art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. jako podstawę powództwa powodowie kierowali się monografią „Akt notarialny jako tytuł egzekucyjny” (K. Knoppek s. 67), gdzie wskazano iż dłużnik powinien w pozwie zakwestionować powstanie swojego obowiązku świadczenia i wskazać okoliczności, które wyjaśniają, dlaczego do powstania roszczenia nie doszło. Przy czym w monografii „ Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, Postępowanie egzekucyjne H. Pietrkowski” (cz. TRZECIA tyt. I Dz. VI art. 840), nieważność aktu notarialnego wskazano jako jeden z zarzutów uzasadniających powództwo opozycyjne oparte o przepis art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c.

Powód wskazał, że z treści aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r. wynika iż jego przedmiotem jest tylko to, co wynika z umowy z dnia 10 kwietnia 1984 r., zwłaszcza, że takie ustalenia poczynił SO w Łodzi w sprawie II C 320/97. Powód wskazał nadto, że pozwana zapłaciła za wierzytelność sprzedaną powodowi za kwotę 220.000,00 zł jedynie około 3.500,00 zł. Powodowie nie kwestionują, iż pozwanej przysługiwała wierzytelność w stosunku do Skarbu Państwa, ale wynikająca tylko z własnych nakładów poczynionych po dniu 10 kwietnia 1984 r. Co prawda likwidator pozwanej twierdził iż pozwana dokonała ogromnych nakładów na budowę budynku przejętego od (...) im. A (...), ale nie potrafił ich określić oraz w żaden sposób udokumentować. Jeśli nawet przyjąć, że przedmiotowa nieruchomość wchodziła w skład (...) i mogły one być stroną umowy z dnia 10 kwietnia 1984 r. , co z dokumentów urzędowych nie wynika, i jeśli nawet przyjąć, że stroną umowy mogła być pozwana, co nie wynika z § 9 uchwały nr (...) Rady Ministrów z dnia 16 września 1983 r., a w konsekwencji jeśli przyjąć, że umowa z dnia 10 kwietnia 1984 r. jest ważna, to pozwanej przysługiwała w stosunku do Skarbu Państwa wierzytelność w wysokości spłaconego kredytu i tylko wierzytelność w tej wysokości mogłaby być przedmiotem aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r. Pozwana zapłaciła (...) im. A (...) za przekazany jej budynek kwotę około 3.500,00 zł, a sprzedała powodowi nakłady poczynione na jego wzniesienie za 220.000, 00 zł. Powodowie nigdy nie kwestionowali ważności aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r., gdyby nabycie prawa użytkowania wieczystego od (...) im. A (...) było możliwe. Tylko (...) im. A (...) jako użytkownik wieczysty i właściciel budynku mogły określić wartość rynkową budynku i ewentualnie zaliczyć powodom w akcie notarialnym z dnia 23 grudnia 1993 r. kwotę uiszczoną pozwanej, uwzględniając, że były stroną umowy z dnia 10 kwietnia 1984 r. To, że (...) im. A (...) nie były użytkownikami wieczystymi stało się dla powodów oczywiste dopiero z chwilą wejścia w posiadanie odpisów ksiąg wieczystych oraz decyzji z dnia 30 listopada 1976 r. Nr (...). Od tej chwili powodowie mają świadomość, że akt notarialny z dnia 2 września 1991 r. nie ma dla powodów żadnej wartości. Powód płacąc pozwanej kwotę 50.000,00 zł zaliczki zapłacił pozwanej prawie 15 razy więcej niż rzeczywista wartość wierzytelności jaka przysługiwała pozwanej w stosunku do Skarbu Państwa. Tylko Skarb Państwa jest uprawniony do ustalenia w umowie o ustanowieniu użytkowania wieczystego gruntu lub w umowie sprzedaży prawa własności wartości rynkowej nakładów poczynionych na wzniesienie budynku i tylko Skarb Państwa byłby uprawniony do zaliczenia na poczet zapłaty wierzytelność przysługującą pozwanej w kwocie 3.500 zł, o ile przeniesienie praw nastąpiłoby na rzecz powodów. Z tego względu pozbawienie aktu notarialnego wykonalności w zakresie zobowiązania się powoda do uiszczenia kwoty 170.000,00 zł na rzecz pozwanej zasługuje na uwzględnienie, jeśli przyjąć, że umowa z dnia 10 kwietnia 1984 r. jest umową ważną. Zobowiązanie powodów wobec pozwanej w kwocie 170.000,00 zł po prostu nie istnieje i z tego względu akt notarialny w zakresie kwoty ponad wierzytelność

jaka przysługiwała pozwanej wobec Skarbu Państwa jest nieważny (stanowisko powoda k. 231, czas 00:04:47, czas 00:26:09-01:01:24).

Spółdzielnia Pracy (...) w likwidacji w Ł. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa (odpowiedź na pozew k. 56-59 akt).

Na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2014r. strony podtrzymały stanowiska w sprawie, przy czym pozwany dodatkowo podniósł zarzut powagi rzeczy osądzonej i wniósł o odrzucenie pozwu (stanowiska stron w protokole rozprawy k. 231 cza 00:04:10; 00:09:25).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 10 kwietnia 1984 roku pomiędzy Zakładami (...) w Ł. ul. (...) i Spółdzielnią Pracy (...) w Ł. ul. (...) zawarta została umowa przekazania- przejęcia niezakończonego obiektu inwestycyjnego-budynku administracyjno-socjalnego wraz z częścią gruntu o powierzchni około 2,5 ha, położonego przy ulicy (...) w Ł. (dowód: okoliczność bezsporna, wyrok z uzasadnieniem sprawie IIC 320/97 SO w Łodzi k. 166-171, umowa przekazania i protokół przekazania k. 155 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Podstawą prawną umowy była uchwała Nr (...) Rady Ministrów z dnia 16 września 1983r. (dowód: okoliczność bezsporna, wyrok z uzasadnieniem sprawie IIC 320/97 SO w Łodzi k. 166-171, umowa przekazania i protokół przekazania k. 155 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Wartość nakładów inwestycyjnych na przekazywany obiekt-budynek administracyjno socjalny strony określiły na kwotę 38.273.662 zł (dowód: okoliczność bezsporna, umowa przekazania i protokół przekazania k. 155 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Na gruncie znajdowały się także inne nakłady poczynione przez Zakłady (...) w Ł., np. w postaci zbiornika na wodę w ramach zabezpieczenia przeciwpożarowego (dowód: okoliczność bezsporna).

Spółdzielnia nie zapłaciła Zakładom (...) im. A S. w

Łodzi za nakłady poniesione na budowę zbiornika wody. Zbiornik ten nie został też opisany i umieszczony w spisie inwentaryzacyjnym sporządzonym przez Spółdzielnię

(dowód: wyrok z uzasadnieniem sprawie IIC 320/97 SO w Łodzi k. 166-171, umowa przekazania, protokół przekazania k. 155 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Grunt, który przejęła na mocy tej umowy Spółdzielnią Pracy (...) w Ł. stanowił własność Skarbu Państwa (okoliczność bezsporna).

Na gruncie przejętym od Zakładów im. A. (...), Spółdzielnia wzniosła z własnych środków magazyn, kończąc jego budowę w roku 1990 (dowód: okoliczność bezsporna).

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni w uchwale nr (...). upoważniło Radę Nadzorczą Spółdzielni do ustalania na swym posiedzeniu:

-kwoty zobowiązań, jakie może podejmować Zarząd Spółdzielni,

-wydawania uchwał w sprawie zbycia (sprzedaży) majątku Spółdzielni bez względu na jego wartość (dowód: wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 18/05 SO w Łodzi k. 127-139 , uchwała k. 57 akt o sygn. IIC 18/05 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Rada Nadzorcza pozwanej Spółdzielni na posiedzeniu plenarnym, odbytym w dniu 8 marca 1991 roku, podjęła uchwałę oznaczoną numerem (...), postanawiając sprzedać obiekt inwestycyjny- Zakład Produkcji (...) w budowie,

składający się z pawilonów A,B,C położony przy ulicy (...) powodowi J. W. (1). Cenę obiektu ustalono w oparciu o wycenę biegłego na kwotę 2.200.000.000 st. złotych. Wykonanie uchwały powierzono Zarządowi, a nadto postanowiono, że sprawy związane z formalnym nabyciem obiektu załatwi nabywca z przejściem terenu włącznie (dowód: uchwała k. 58 akt o sygn. IIC 18/05 SO w Łodzi, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 18/05 SO w Łodzi k. 127-139 - akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Dnia 6 maja 1991 roku pomiędzy J. W. (1) a Spółdzielnią Pracy (...), reprezentowaną przez Zarząd doszło do zawarcia umowy wstępnej sprzedaży obiektu inwestycyjnego w budowie, położonego przy ulicy (...) za kwotę 2.200.000.000 st. złotych. Cena miała być zapłacona w dwóch równych ratach- z rozbiem pierwszej raty na zaliczkę w kwocie 500 milionów starych złotych. Kupujący nabywał inwestycję wraz z terenem przyległym, z wyłączeniem terenu oznaczonego wymiarami 8 metrów od strony południowej i 10 metrów od strony wschodniej istniejącego obiektu magazynowego (dowód: okoliczność bezsporna, umowa przedwstępna k. 48 akt XGC4484/91 SO w Łodzi).

W dniu 18 czerwca 1991 roku pomiędzy powodem J. W. (1) a Radą Nadzorczą Spółdzielni (...) została zawarta umowa przedwstępna sprzedaży obiektu inwestycyjnego w budowie, położonego przy ulicy (...) za cenę 2.200.000.000 starych złotych. Strony ustaliły, że Spółdzielnia (...) pozostawia dla własnych potrzeb teren o wymiarach 8 mb od strony północnej i 10 mb od strony wschodniej istniejącego obiektu magazynowego.

W umowie znalazło się nadto ustalenie, że istniejący na terenie tej nieruchomości obiekt magazynowy miał być oddany w dzierżawę kupującemu, celem przygotowania miejsc pracy dla zwolnionych pracowników Spółdzielni, których

powód zobowiązał się zatrudnić w swoim zakładzie. Umowę antydatowano na dzień 6 maja 1991 roku (dowód: wyrok z uzasadnieniem sprawie IIC 320/97 SO w Łodzi k. 166-171, umowa k. 100 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Zarząd Spółdzielni umowy tej nie potwierdził (okoliczność bezsporna).

Wraz z umową przedwstępną sporządzony został protokół wprowadzający powoda w posiadanie obiektu Zakład Produkcji (...) w budowie położonego przy ulicy (...). Protokół ten podpisał powód, natomiast widnieje na nim stempel Rady Nadzorczej bez podpisu jej członków. Zarząd Spółdzielni odmówił podpisania tego protokołu (okoliczność bezsporna).

Dnia 26 czerwca 1991 roku pomiędzy powodem, a członkami Rady Nadzorczej Spółdzielni została zawarta umowa najmu pomieszczeń magazynowych- hali

produkcyjnej, położonych przy ulicy (...) o powierzchni 660m². Czynsz za poszczególne obiekty ustalono na kwotę 25.000 st. zł za m2 wynajmowanej powierzchni i miał być płacony, poczynając od dnia 1 lipca 1991 roku. Umowa została zawarta na okres 2 lat, z prawem jej rozwiązania za wypowiedzeniem (dowód: wyrok z uzasadnieniem sprawie IIC 320/97 SO w Łodzi k. 166-171, umowa k. 100 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Zarząd nigdy tej umowy nie potwierdził. Uznał, że została zawarta poza jego wiedzą i wolą, zwłaszcza, że w dniu 7 czerwca 1991 roku podpisał umowę na ten obiekt z innym podmiotem. Rada zleciła wydania powodowi kluczy do obiektu magazynowego, będącego przedmiotem najmu z powodem (okoliczność bezsporna).

Od 1 marca 1991 roku część powierzchni tego obiektu - 120 m2 zarząd wynajął (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 1 lipca 1991r. Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Pracy (...) w Ł. podjęło uchwałę nr (...) o postawieniu Spółdzielni w stan likwidacji z dniem 15 lipca 1991r. (dowód: okoliczność bezsporna, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 18/05 SO w Łodzi k. 127-139).

W dniu 15 lipca 1991r. Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Pracy (...) w Ł. podjęło uchwałę nr(...) o powołaniu likwidatorów Spółdzielni w składzie: J. D. , K. K. (2), M. P.. Rada Nadzorcza upoważniła dotychczasowy Zarząd do podejmowania wszystkich czynności leżących w kompetencji Zarządu do czasu wpisania do rejestru sądowego spółdzielni, informacji o otwarciu likwidacji (dowód: okoliczność bezsporna, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 18/05 SO w Łodzi k. 127-139).

J. D. działając jako prezes zarządu złożył w dniu 15 lipca 1991r. do Sądu Rejonowego w Łodzi XIX Wydział Gospodarczy-Sekcja Rejestrowa wniosek o dokonanie wpisów do księgi rejestrowej (...), wynikających z uchwał Nr (...) podjętych przez Walne Zgromadzenie.

Sąd uwzględniając wniosek , postanowieniem z dnia 30 września 1991r. sygn. akt Nr rej. (...)dokonał w księdze rejestrowej nr (...) wnioskowanych wpisów w zakresie danych likwidatorów i postawienia spółdzielni w stan likwidacji (dowód: odpis z (...) k. 98-99 akt o sygn.18/05 SO w Łodzi, wniosek k. 103 akt o sygn. IIC 18/05 SO w Łodzi, postanowienie k. 10 akt IIC 856/05 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 856/05 SO w Łodzi- k. 145-154).

J. D. został prezesem Zarządu po B. K., która utraciła

stanowisko z dniem 31 marca 1990r. (dowód: postanowienia k. 7 akt II C 856/05 SO w Łodzi - akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Dnia 2 września 1991 roku została zawarta w formie aktu notarialnego umowa, mocą której uprawnieni do reprezentowania pozwanej Spółdzielni członkowie Zarządu J. D. i E. W. sprzedali J. W. (1) przysługujące Spółdzielni prawa i roszczenia z tytułu wybudowania obiektu inwestycyjnego Zakładu Produkcji (...), znajdującego się na gruncie Skarbu Państwa w Ł. przy ulicy (...) za kwotę 2.200.000.000 st. złotych. Część ceny- 500.000 st. złotych została uiszczona przed podpisaniem aktu, pozostała kwota 1.700.000 starych złotych miała być zapłacona do 30 września 1991 roku (dowód: wypis z aktu notarialnego rep. A Nr (...) k. 5-6 akt oraz k. 5-6 akt IIC 856/05 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 856/05 SO w Łodzi- k. 145-154).

W § 4 tej umowy zapisano, że przedmiot umowy został kupującemu wydany w dniu 6 maja 1991r. stosowanie do protokołu wprowadzającego z tej daty (dowód: wypis z aktu notarialnego rep. A Nr (...) k. 5-6 akt).

Podstawą sporządzenia umowy była uchwała Nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni z dnia 1 marca 1991 roku i uchwała Nr (...)Rady Nadzorczej z dnia 8 marca 1991 roku (dowód: wypis z aktu notarialnego rep. A Nr (...) k. 5-6 akt, uchwały k. 57, 58 akt o sygn. IIC 18/05 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Przedmiotem umowy nie były:

- prawa i roszczenia z tytułu wybudowania magazynu przez Spółdzielnię, ponieważ spowodowałyby to definitywnie zakończenie działalności Spółdzielni,
- ani też prawa i roszczenia do zbiornika wody, ponieważ Spółdzielnia nie zapłaciła za te nakłady Zakładom im. A. (...) w dacie zawierania umowy z dnia 10 kwietnia 1984 r. (dowód: wypis z aktu notarialnego rep. A Nr (...) k. 5-akt, umowa przekazania i protokół przekazania k. 155 akt IIC 320/97 SO w Łodzi).

W dacie zawarcia umowy, powód J. W. (1) wręczył w obecności notariusza, Zarządowi Spółdzielni na zapłacenie należności z umowy, weksle, które okazały się bez pokrycia. Weksle zostały powodowi przez Spółdzielnię zwrócone (dowód: okoliczność bezsporna).

Negocjacje poprzedzające zawarcie umowy w dniu 2 września 1991 roku, a także wycena sporządzona na zlecenie powoda dotyczyły wyłącznie obiektu, oznaczonego na planach literami A,B,C,D, więc tego, do którego roszczenia nabyła Spółdzielnia od Zakładów A. S.. Tylko za te nakłady Spółdzielnia zapłaciła w dniu 10 kwietnia 1984 r. (dowód: opinia wraz z planem obrazującym położenie pawilonów k. 59- 68 akt o sygn. IIC 18/05- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Powód zapłacił czynsz za najem pomieszczeń magazynowych-hali produkcyjnej położonych przy ulicy (...) o powierzchni 660m² za lipiec i sierpień 1991 roku. Był do tego wzywany na polecenia Rady Nadzorczej (okoliczność bezsporna) .

Nie płacił czynszu za korzystanie z pomieszczeń magazynowych, poczynając od września 1991 roku, uznając że po zawarciu umowy jemu służą prawa do magazynu. Był wzywany na piśmie do opuszczenia pomieszczeń magazynowych w wyznaczonym terminie, jednakże tego nie uczynił (okoliczność bezsporna).

W dniu 2 października 1991r. pozwana Spółdzielnia reprezentowana przez Zarząd złożyła w Sądzie Rejonowym w Łodzi wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 2 września 1991r. (rep. A (...)) w zakresie, w którym J. W. (1) zobowiązał się do zapłaty na rzecz Spółdzielni kwoty 1.700.000.000 starych zł (dowód: wniosek k. 99 akt IIC 856/05 - akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt IICo 101/91 .

W dacie składania wniosku Zarząd Spółdzielni nie dysponował jeszcze odpisem postanowienia z dnia 30 września 1991r. sygn. akt Nr rej S (...) na podstawie, którego Sąd dokonał w księdze rejestrowej nr (...) wnioskowanych wpisów w zakresie danych likwidatorów i postawienia spółdzielni w stan likwidacji. W związku z powyższym wniosek do Sądu podpisał jeszcze Zarząd Spółdzielni (dowód: wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 856/05 SO w Łodzi- k. 145-154).

Zakłady (...) nabyły wieczyste użytkowanie gruntów i własność budynków z mocy samego prawa z dniem 5 grudnia

1990 roku, co z kolei potwierdził Wojewoda (...) decyzją z dnia 26 marca 1992 roku. Wojewoda (...) decyzją tą stwierdził nabycie z mocy prawa przez Zakłady (...) prawa użytkowania wieczystego gruntu o powierzchni 14072 m² w odniesieniu do działek (...) położonych w Ł. oraz nabycie własności budynków na tym gruncie. Odmówił natomiast uwłaszczenia w/w Zakładów nieruchomościami oznaczonymi jako działki (...).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że niezakończony obiekt budowlany został przekazany Spółdzielni Pracy (...) umową z dnia 10 kwietnia 1984 roku, a Spółdzielnia bez uregulowania stanu prawnego aktem notarialnym z dnia 2 września 1991 roku sprzedała prawa i roszczenia J. W. (1) (dowód: decyzja k. 112-

113 akt o sygn. IIC 18/05 SO w Łodzi).

W dniu 23 listopada 1993 roku została podpisana w formie aktu notarialnego umowa, na podstawie której likwidator Zakładów (...) w Ł. sprzedał powodowi i jego żonie, powódce J. W. (2) udział wynoszący 1/10 część, a D. W. udział wynoszący 9/10 części przysługującego reprezentowanym przez niego Zakładom prawa wieczystego użytkowania działek nr (...). W dniu podpisania aktu strony oświadczyły, że na w/w działkach znajdują się budynki i budowle, do których prawa i roszczenia nabył J. W. (1) od Zakładów Produkcji (...) na mocy aktu notarialnego, sporządzonego w dniu 2 września 1991 roku. Oświadczyły także, że wydanie nabywcom działek już nastąpiło, przy czym kupujący zobowiązali się - w przypadku wystąpienia w przyszłości sporu między nimi a Zakładem Produkcji (...) w likwidacji co do praw i roszczeń z tytułu wybudowania tzw. obiektu magazynowego i uzyskania prawomocnego wyroku przyznającego te prawa i roszczenia Zakładom Produkcji (...) w likwidacji - geodezyjnego wyłączenia z nabytego prawa użytkowania wieczystego gruntów terenu, na którym posadowiony był obiekt magazynowy i cesji praw do gruntu na nabywcę (dowód: umowa k. 100 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Przed podpisaniem aktu notarialnego w dniu 23 listopada 1993 roku zawarte zostało pisemne porozumienie z dnia 11 października 1993 roku, mocą którego powodowie przejęli obowiązek zapłaty podatku od nieruchomości za cały 1993 rok, a także opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntu w roku 1993. Porozumienie to poprzedzone było protokołem z dnia 22 kwietnia 1992 roku, podpisaniem po przeprowadzeniu negocjacji w sprawie nabycia wieczystego użytkowania (dowód: protokół k. 237-238, porozumienie k. 239 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa decyzją z dnia 9 września 1994 roku odmówił stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992 roku w przedmiocie nabycia przez Zakłady (...) wieczystego użytkowania gruntów i własności budynków z mocy samego prawa z dniem 5 grudnia 1990 roku.

Wyrokiem z dnia 11 lipca 1996 roku, wydanym w sprawie I S.A. 2046/94 Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę Zakładów Produkcji (...) - Spółdzielni Pracy w Likwidacji na decyzję Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 9 września 1994 roku (dowód: odpowiedź na skargę k- 2-4, skarga k. 6-8, wyrok k. 50-35 akt I S.A. 2046/94, okoliczność bezsporna).

Budynek magazynowy znajduje się na działkach (...), którymi uwłaszczono (...) im. A. (...). (dowód: mapa k. 293-294 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- dołączone do przedmiotowej sprawy).

Pomiędzy Zakładami im. A. (...) a (...) nie toczył się proces o zwrot nakładów na budynek magazynowy. (...) im. A S. nie występowały p-ko powodom z żądaniem opuszczenia nieruchomości (okoliczność bezsporna).

W dniu 15 lutego 1994 roku D. W. podpisała z małżonkami O. umowę w formie aktu notarialnego, mocą którego w celu zwolnienia jej z długu przeniosła na J. O. i L. O. udział wynoszący (...) część w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości oznaczonej numerami (...). Następnie Sąd Rejonowy w Łodzi dokonał zniesienia współwłasności użytkowania wieczystego nieruchomości położonej przy ulicy (...), przyznając małżonkom O. prawo wieczystego użytkowania działki oznaczonej nr (...) (dowód: akt notarialny k- 240-244, postanowienie k- 246, mapa k-178 akt IIC 320/97 SO w Łodzi- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

W dniu 31 sierpnia 2000r. Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Pracy (...) w Ł.- w likwidacji podjęło nr (...) , w której postanowiło zwolnić K. K. (2) z funkcji likwidatora Spółdzielni z dniem 31 sierpnia 2000r., z uwagi na rozwiązanie przez niego stosunku pracy ze Spółdzielnią z powodu niewypłacalności Spółdzielni (dowód: uchwała k. 102 akt wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 856/05 SO w Łodzi- k. 145-154, uchwała k. 102 akt IIC 856/05 SO w Łodzi).

Aktualnie w rejestrze Spółdzielni prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi -Śródmieścia w Łodzi figuruje wpis, iż J. D. jako likwidator upoważniony jest do jednoosobowej reprezentacji Spółdzielni (dowód: okoliczność bezsporna).

W dniu 5 listopada 2004r. Wojewoda (...) zobowiązany postanowieniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 września 2004r. dokonał oględzin nieruchomości z udziałem przedstawicieli Ministra Skarbu Państwa, Prezydenta Miasta Ł. , byłego likwidatora (...), J. D. likwidatora wierzyciela, małżeństwa L. i J. O. oraz powodów.

Celem oględzin było ustalenie, jakie budynki istniały na uwłaszczonym gruncie w Ł. przy ul. (...) oznaczonym jako działki (...) w dniu 5 grudnia 1990r., z wykazaniem położenia tych budynków na mapie (dowód: protokół oględzin z dnia 5 listopada 2004r. k. 17-20, pismo Wojewody

(...) z dnia 17 listopada 2004r. k. 21-22 akt o sygn. IIC 18/05).

Uczestnicy oględzin ustalili, że nakłady poczynione na budowę podziemnego zbiornika wody poniosły z środków własnych (...) i. A. S., natomiast umowa z dnia 10 kwietnia 1984r. dotyczyła jedynie budynku administracyjno-socjalnego (dowód: protokół oględzin z dnia 5 listopada 2004r. k. 17-20, pismo Wojewody (...) z dnia 17 listopada 2004r. k. 21-22 akt IIC 856/05 SO w Łodzi-akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

Zbiornik na wodę nie był uwidoczniiony na mapie wskazanej w decyzji uwłaszczeniowej, nie był zatem także objęty decyzją uwłaszczeniową z dnia 26

marca 1992r. wydaną przez Wojewodę (...) (dowód: pismo Wojewody (...) z dnia 17 listopada 2004r. k. 21-22 akt o sygn. IIC 18/05- akta dołączone do przedmiotowej sprawy).

W niniejszej sprawie D., J. i J. W. (1) wnioskiem z dnia 12 lutego 2004r. wystąpili o stwierdzenie na podstawie art. 156§ 2 k.p.a. w związku z art. 156§ 1 pkt 7 k.p.a. wydania z naruszeniem prawa decyzji Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992r.

Decyzjami z dnia 11 maja 2004r. oraz dnia 2 lipca 2004r. Minister Infrastruktury odmówił stwierdzenia, że przedmiotowa decyzja została wydana z naruszeniem przepisów prawa (dowód: pismo Wojewody (...) z dnia 17 listopada 2004r. k. 21-22 akt o sygn. IIC 18/05).

Od powyższego rozstrzygnięcia wnioskodawcy, w tym powodowie złożyli skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. (dowód: pismo Wojewody (...) z dnia 17 listopada 2004r. k. 21-22 akt o sygn. IIC 18/05).

Minister Infrastruktury decyzją wydaną w dniu 2 lipca 2005 r. na skutek wniosku D., J. i J. W. (1) utrzymał w mocy własną decyzję z dnia 11 maja 2005 r. odmawiającą stwierdzenia, że decyzje:

1. Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992 r. w części stwierdzającej uwłaszczenie Zakładów (...) w likwidacji działkami nr (...),

2. Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 9 września 1994 r. odmawiająca stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 26 marca 1992 r. w części dotyczącej wymienionych działek

zostały wydane z naruszeniem prawa.

Skarga D., J. i J. W. (1) na decyzję Ministra Infrastruktury została oddalona prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 3 kwietnia 2006 r.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy na wniosek J. i J. W. (1) Minister Infrastruktury decyzją z dnia 24 maja 2011 r. odmówił stwierdzenia wygaśnięcia decyzji Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 9 września 1994 r., decyzję tę utrzymał następnie w mocy własną decyzją z dnia 28 czerwca 2011 r. Minister Infrastruktury podniósł, że zarówno decyzja uwłaszczeniowa, jak i decyzja z dnia 9 września 1994 r. pozostają w obiegu prawnym a orzekające w sprawie sądy administracyjnej nie wskazały na nieistnienie decyzji uwłaszczeniowej.

D., J. i J. W. (1) wnieśli także o wznowienie postępowania administracyjnego zakończonego decyzją z dnia 26 marca 1992 r. oraz stwierdzenia wydania tej decyzji z naruszeniem prawa. Decyzją z dnia 16 grudnia 2004 r. Wojewoda (...) odmówił wszczęcia postępowania w sprawie w trybie wznowienia. Przedmiotowa decyzja została uchylona decyzją Ministra Infrastruktury z dnia 17 lutego 2005 r. wydaną na skutek odwołania złożonego przez powodów. Decyzja Ministra Infrastruktury została z kolei zaskarżona przez likwidatora Spółdzielni Pracy (...), a jego skargę oddalił Wojewódzki Sąd Administracyjny na mocy wyroku z dnia 3 kwietnia 2006 r. wydanego w sprawie I SA/Wa 678/05.

Decyzją z dnia 14 czerwca 2005 r. Wojewoda (...) ponownie odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wznowienia postępowania uwłaszczeniowego. Decyzję tę zaskarżyli powodowie, a postanowieniem z dnia 27 lipca 2005 r. Minister Infrastruktury zawiesił postępowanie w sprawie rozpatrzenia odwołania powodów. Pismem z dnia 25 maja 2006 r. powodowie cofnęli odwołanie od decyzji z dnia 14 czerwca 2005 r. a Minister Budownictwa umorzył postępowanie odwoławcze.

Na mocy decyzji z dnia 17 sierpnia 2005 r. Wojewoda (...) z urzędu na podstawie art. 155 k.p.a. za zgodą stron zmienił decyzję Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992 r. w ten sposób, że stwierdził nabycie prawa własności budynków i urządzeń znajdujących się na uwłaszczonej gruncie w dniu 5 grudnia 1990 r. w postaci budynku administracyjno-socjalnego, magazynu, zbiornika na wodę i ogrodzenia od ul. D. wraz z bramą wjazdową. Pozostała treść decyzji

pozostała bez zmian. (dowód: okoliczności bezsporne, decyzja- k. 160-162 akt IIC 808/11 SO w Łodzi, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 808/11 SO w Łodzi k. 197-202 akt).

Na skutek odwołania wniesionego przez powodów od decyzji Wojewody (...) z dnia 17 sierpnia 2005 r., Minister Transportu i Budownictwa w orzeczeniu z dnia 28 grudnia 2005 r. stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji z uwagi na brak bezwarunkowej zgody stron na zmianę decyzji. Po ponownym rozpoznaniu sprawy na wniosek powodów Minister decyzją z dnia 16 kwietnia 2007 r. utrzymał w mocy zakwestionowane orzeczenie.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2007 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w sprawie I SA/Wa 850/07 oddalił skargę powodów stwierdzając dodatkowo rażące naruszenie prawa w decyzji z dnia 17 sierpnia 2005 r. polegające na tym, że decyzja deklaratoryjna nie podlegała zmianie w trybie art. 155 k.p.a.

(bezsporne; decyzja- k. 163-166; wyrok z uzasadnieniem- k. 167-172 akt IIC 808/11 SO w Łodzi, wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 808/11 SO w Łodzi k. 197-202 akt).

Wyrokiem z 27 października 2011 r, sygn. akt I SA/Wa 878/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. oddalił skargę J. W. (2) i J. W. (1) na decyzję Ministra Infrastruktury z 5 kwietnia 2011 r. nr (...) utrzymującą w mocy w decyzję tegoż organu z 28 stycznia 2011 r. nr (...).

Uzasadniając wyrok Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, że decyzją z 26 marca 1992 r. nr (...)Wojewoda (...) uwłaszczył Zakłady (...) w likwidacji, działkami położonymi w Ł. przy ul. (...), zaś decyzją z 17 sierpnia 2005 r. nr (...)zmienił tę decyzję w trybie art. 155 k.p.a. Minister Transportu i Budownictwa decyzją z 28 grudnia 2005 r. nr (...), na wniosek J. W. (2) i J. W. (1) z 3 września 2005 r., stwierdził nieważność decyzji z 17 sierpnia 2005 r. Wnioskiem z 19 sierpnia 2010 r., uzupełnionym pismem z 23 sierpnia 2010 r. J. i J. W. (1) wystąpili o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej decyzją z 28 grudnia 2005 r., wskazując jako podstawę art. 145 § 1 pkt 2 k.p.a. i wyjaśniając, że przestępstwem było, iż w żadnym postępowaniu przed wydaniem decyzji nie byli pouczeni o prawie wypowiedzenia się w sprawie. Minister Infrastruktury, postanowieniem z 9 listopada 2010 r. nr (...)wznowił postępowanie i decyzją z 28 listopada 2011 r. nr (...)(wskazaną na wstępie) odmówił uchylecia decyzji z 28 grudnia 2005 r., wyjaśniając, że o przestępstwie można mówić wtedy, gdy zostało ono stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu, a z akt sprawy nie wynika, aby decyzja z 28 grudnia 2005 r. została wydana w wyniku przestępstwa lub na podstawie dokumentu wydanego w wyniku przestępstwa popełnionego. Decyzję tę utrzymał w mocy decyzją z 5 kwietnia 2011 r. nr(...)(również wskazaną na wstępie), podtrzymując argumentację.

W skardze, w rezultacie dotyczącej sześciu decyzji Ministra Infrastruktury, w tym decyzji z 5 kwietnia 2011 r., skarżący zażądali stwierdzenia nieważności tej decyzji i decyzji z 28 stycznia 2011 r. wyjaśniając, **że wszystkie decyzje dotyczące decyzji uwłaszczeniowej z 26 marca 1992 r., która jest nieistniejąca, są nieważne**, zatem decyzja z 28 grudnia 2005 r. stwierdzająca nieważność decyzji z 17 sierpnia 2005 r., unieważniającej decyzję uwłaszczeniową rażąco narusza prawo i jest nieważna, zaistniała przesłanka wznowienia postępowania, o której mowa w art. 145 § 1 pkt 2 k.p.a., gdyż wznowienia postępowania, zakończonego decyzją z 28 grudnia 2005 r. Ministra Transportu i Budownictwa, na takiej podstawie domagali się skarżący.

Skarga kasacyjna od wyroku z 27 października 2011 r, sygn. akt I SA/Wa 878/11, Wojewódzkiego Sąd Administracyjny w W. został oddalona w dniu 29 stycznia 2014r. przez Naczelny Sąd Administracyjny .

NSA wskazało w uzasadnieniu wyroku skarżący całe odwołanie opierają na mniemaniu, że decyzja uwłaszczeniowa jest nieistniejąca, a co za tym idzie wszystkie orzeczenia związane z tą decyzją, w tym postanowienie Ministra Infrastruktury z 9 listopada 2010 r. o wznowieniu postępowania, są nieistniejące, zatem nieważne. Jest to jednak tylko błędne przekonanie skarżących, bowiem orzeczenie administracyjne dotąd istnieje w obrocie prawnym dopóki nie zostanie z niego wyeliminowane. To nie przekonanie o nieistnieniu decyzji powoduje to nieistnienie, ale inna decyzja wykluczająca ją, wydana w trybach właściwych dla wzruszenia decyzji ostatecznych.

(dowód: wyrok NSA z uzasadnieniem k. 222-224 akt).

Minister Infrastruktury i (...) odpowiedzi na pismo z dnia 3 lutego 2014r. J. D. likwidatora Zakładów Produkcji (...) w Ł. poinformował, iż decyzja Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992 r. (...)stwierdzająca nabycie z dniem 5 grudnia 1990 r. przez Zakłady (...) w likwidacji prawa użytkowania wieczystego gruntu położonego w Ł. przy ul. (...), oznaczonego jako działki nr (...) o łącznej pow. 14072 m⁽²⁾ oraz nieodpłatne nabycie własności budynku znajdującego się na tym gruncie, a także odmawiająca stwierdzenia nabycia przez ww. Zakłady prawa użytkowania wieczystego gruntu oznaczonego jako działki nr (...) nie została do chwili obecnej wyeliminowana z obrotu prawnego w żadnym z nadzwyczajnych trybów wzruszania decyzji administracyjnych, jak również nie stwierdzono wydania jej z naruszeniem prawa (dowód: pismo Ministra Infrastruktury i Rozwoju k. 221 akt).

Pomiędzy stronami procesu toczyły się następujące postępowania sądowe:

W pozwie z dnia 5 grudnia 1991r. skierowanym przeciwko Zakładom Produkcji (...) Spółdzielnia Pracy w likwidacji w Ł., powód J. W. (1) właściciel Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...) w Ł. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 2 września 1991r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej Nr 4 w Ł. repertorium A nr 2584/91 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 51 października 1991r. w sprawie o sygn. akt II Co-101/91 w zakresie obowiązku zapłaty przez powoda reszty ceny w kwocie 1.700.000.000 starych złotych na rzecz pozwanej Spółdzielni wraz z kosztami postępowania klauzulowego oraz o zasądzenie kosztów procesu (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 183-190 akt XGC 4484/91).

Powód oparł swoje żądanie, na przewidzianej w przepisie art. 840§ 1 pkt 2 k.p.c. podstawie prawnej, powołując się na zarzut potrącenia przysługującej mu w stosunku do pozwanej Spółdzielni wierzytelności, wynikającej z faktu poniesienia przez powoda szkody wskutek niewywiązania się przez pozwaną Spółdzielnię z zawartej w dniu 6 maja 1991r. umowy przedwstępnej kupna - sprzedaży, w szczególności § 11 tej umowy oraz umowy najmu pomieszczeń magazynowych z dnia 26 czerwca 1991r. z wierzytelnością jaką ma pozwana Spółdzielnia względem powoda, wynikająca z aktu notarialnego z dnia 2 września 1991r. (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 183-190 akt XGC 4484/91).

Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Wojewódzkim w Łodzi pod sygnaturą akt XGC 4484/91.

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 1992r. Sąd Wojewódzki w Łodzi powództwo oddalił (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 183-190 akt XGC 4484/91).

Rewizja od powyższego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie IACr 345/93 w dniu 23 września 1993r. (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 228-237 akt XGC 4484/91).

Spółdzielnia Pracy (...) w Ł. wystąpiła z pozwem przeciwko J. W. (1) właścicielowi Przedsiębiorstwa Produkcyjno - Handlowego (...) w Ł. o zasądzenie kwoty 4,968,64 zł, unieważnienie umowy najmu oraz o nakazanie pozwanemu opuszczenie lokalu użytkowego położonego w Ł. przy ul. (...) (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 358- 364 akt XGC 1325/93 SW w Łodzi).

W toku procesu strona powodowa zmieniła przedmiotowe powództwo, dochodząc zamiast czynszu - odszkodowania za bezumowne korzystanie przez pozwanego z hali magazynowej za okres od dnia 1.09.1991r. do 31.01.1994r. i świadczenia pieniężnego w kwocie 47.850 zł oraz wniosła dodatkowo o zobowiązanie pozwanego do wydania gruntu, na którym znajduje się magazyn.

Natomiast cofnęła roszczenie w zakresie uznania umowy najmu za nieważną. Następnie na rozprawie w dniu 18.06.1997r. ponownie zmodyfikowała swoje żądanie, wnosząc o zasądzenie od pozwanego odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu w kwocie 49143 zł za okres od 1.09.1991r. do 31.XII. 1993r.,

cofając żądanie z tego tytułu za m-c styczeń 1994r., oraz cofnęła powództwo odnośnie wydaniu gruntu, na którym znajduje się budynek i opłaty za telefon w kwocie 186,400 zł (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 358- 364 akt XGC 1325/93 SW w Łodzi).

Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Wojewódzkim w Łodzi pod sygnaturą akt XGC 1325/93.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 1997r. Sąd Wojewódzki w Łodzi zasądził od J. W. (1) na rzecz Spółdzielni Pracy (...) kwotę 5.801,61zł ustawowymi odsetkami od dnia 18.X.1993r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w zakresie kwoty 43,441,39 złoty i eksmisji, umorzył postępowanie w pozostałej części (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 358- 364 akt XGC 1325/93 SW w Łodzi).

Sąd Apelacyjny w dniu 23 września 1998r. w sprawie IACa 521/98 oddalił apelację J. W. (1) od powyższego orzeczenia (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 535 -540 akt XGC 1325/93 SW w Łodzi).

Kolejna sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Łodzi pod sygnaturą akt IIC 320/97.

Wyrokiem z dnia 4 października 1999r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt IIC320/97 oddalił powództwo J. i J. małżonków W. oraz D. W. przeciwko Zakładom Produkcji (...) Spółdzielni Pracy w Ł.- w likwidacji o eksmisję z budynku gospodarczego, odszkodowanie za bezumowne korzystanie z części budynku gospodarczego za okres od dnia 1 stycznia 1994r. do dnia 28 lutego 1997r. i zwrot pożytków (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 295-304 akt IIC 320/97 SO w Łodzi).

Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację od powyższego wyroku w dniu 28 marca 2000r. (sygn. akt IACa 850/99) (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 365 akt IIC 320/97 SO w Łodzi).

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi pod sygn. akt II C 1671/99 toczyła się również sprawa z powództwa Zakładów Produkcji (...) w likwidacji przeciwko J. W. (1) o zapłatę kwoty 669.497, 24 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Przedmiotem żądania były odsetki naliczane od kwoty 170.000 zł niezapłaconej przez pozwanego a należnej stronie powodowej na mocy aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 14 marca 2000 r. zapadłym w tej sprawie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego kwotę 663.161, 14 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 18 listopada 1999 r. oraz koszty procesu

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2001 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt II Co 1/01 Sąd Okręgowy w Łodzi nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi tego Sądu z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie o sygn. akt II C 1671/91 przeciwko J. W. (2) z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego małżeńską wspólnością ustawową, w jakiej pozostaje z mężem J. W. (1). (dowód: okoliczności bezsporne; pozew- k. 2-3, wyrok- k. 35 załączonych akt II C 1671/99; postanowienie- k. 18 załączonych akt II Co 1/01).

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. akt II C 498/07 oddalił powództwo J. W. (2) i J. W. (1) przeciwko Spółdzielni Pracy (...) w Ł. o pozbawienie tytułów wykonawczych wykonalności. W tej sprawie powodowie domagali się pozbawienia wykonalności:

-aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r. zarej. w Kancelarii Notarialnej nr 4 w Ł., wpisanego do rep.(...)

-wyroku Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 14 listopada 1991 r. w sprawie o sygn. II Co 101/91;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie II C 1671/99;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 22 marca 2001 r. wydanego w sprawie o sygn. II Co 1/01;

-wyroku Sądu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 19 stycznia 1993 r. wydanego w sprawie XGC 4484/91;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 lipca 1997 r. wydanego w sprawie X GC 1325/93;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 1 marca 2001 r. wydanego w sprawie X GCo 99/00.

Żądanie pozwu powodowie uzasadniali, powołując się na potrącenie wierzytelności przysługującej im przeciwko pozwanej mającej wynikać z orzeczeń Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie II C 292/08 oraz na odpowiedzialność pozwanej spółdzielni za działania mające polegać na dążeniu do legalizacji nieistniejących i wadliwych decyzji krzywdzących powodów.

Apelację powodów od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 180/09.

(dowó: pozew k. 2-5, wyrok z uzasadnieniami- k. 158-164 i 201-209 załączonych akt II C 498/07).

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2010 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. II C 1053/09 oddalił powództwo J. W. (1) i J. W. (2) o pozbawienie wykonalności następujących tytułów wykonawczych:

- aktu notarialnego z dnia 2 września 1991 r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej notariusz J. Z., rep. (...)opatrzonego klauzulą wykonalności przeciwko J. W. (2) nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 31 października 1991 r., sygn. akt II Co 101/91;

- wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie II C 1671/99 opatrzonego klauzulą wykonalności przeciwko J. W. (2) nadaną postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 22 lutego 2001 r., sygn. akt II Co 1/91;

-wyroku Sądu Wojewódzkiego w Łodzi X GC 1325/93;

-wyroku Sądu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 19 stycznia 1993 r. wydanego w sprawie X GC 4484/91;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 maja 2006 r. wydanego w sprawie II C 1877/05 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 5 lipca 2006 r.;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 17 grudnia 2008 r. wydanego w sprawie II C 498/07 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 3 czerwca 2009 r.;

-wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie I ACa 180/09 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 3 czerwca 2009 r.

Uzasadniając żądanie w tej sprawie powodowie powoływali się na błąd wywołany podstępem strony pozwanej, brak jej legitymacji do wystąpienia o nadanie klauzuli wykonalności oraz wskazywali zarzuty dotyczące nieistnienia decyzji administracyjnej oraz opieszałości i celowych działań wierzyciela w postępowaniu administracyjnym zmierzających do jej legalizacji.

Apelację powodów od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił wyrokiem z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie o sygn. I ACa 403/10. (dowód :pozew- k. 2-5; wyroki z uzasadnieniami- k. 98-105, 146-149 załączonych akt II C 1053/091).

Wyrokiem częściowym z dnia 16 marca 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt II C 229/08 oddalił powództwo J. i J. W. (2) przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Infrastruktury, Ministrowi Skarbu Państwa, Wojewodzie (...) oraz Spółdzielni Pracy (...) w likwidacji z siedzibą w Ł. o zapłatę zadośćuczynienia w związku z wydaniem i wykonaniem decyzji uwłaszczeniowej Urzędu Wojewódzkiego w Ł. z dnia 26 marca 1992 r. oraz decyzji Wojewody (...) z dnia 17 sierpnia 2005 r., co pozbawiło ich posiadanego mienia i wywołało stan zmierzający do biologicznej likwidacji rodziny.

Apelację powodów od powyższego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 26 stycznia 2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 590/10.

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił również powództwo J. W. (1) jako następcy prawnego D. W. przeciwko w/w pozwanym o zapłatę zadośćuczynienia. Wyrok ten nie jest prawomocny.

(dowód: bezsporne; kopia pozwu- k. 37-52; odpis wyroku częściowego z uzasadnieniem- k. 130-143; odpis wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem- k. 113-121; informacja- k. 208- dokumenty w aktach IIC 808/11 SO w Łodzi, wyrok z uzasadnieniem ze sprawy IIC 808/11 SO w Łodzi k. 197-202 akt).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi K. G. prowadził przeciwko J. W. (1) pod sygn. KM (...)postępowanie egzekucyjne z wniosku pozwanej w oparciu o tytuły wykonawcze. Postępowanie egzekucyjne w tej sprawie zostało umorzone na mocy postanowienia Komornika z dnia 23 listopada 2011 r. wydanego na podstawie art. 985 §1 k.p.c. a tytuły wykonawcze zwrócono wierzycielowi (dowód: informacja i obwieszczenie o licytacji nieruchomości- k. 7-8; kserokopia odpisu postanowienia- k. 183; postanowienie- k. 301 akt egzekucyjnych (...) postanowienie k. 10 akt , wyrok z uzasadnieniem ze sprawy IIC 808/11 SO w Łodzi k. 197-202 akt).

W pozwie z dnia 6 czerwca 2011 r. skierowanym przeciwko Spółdzielni Pracy (...) w likwidacji w Ł. powodowie J. W. (2) i J. W. (1) wniosli o pozbawienie wykonalności następujących tytułów wykonawczych:

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 1 marca 2001 r. sygn. akt XGCo

99/00;

-wyroku Sądu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 9 lipca 1997 r. sygn. akt Xc 1325/93;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 22 lutego 2001 r. sygn. akt II Co

1/01;

-wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 marca 2000 r. sygn. akt II C 1671/99.

Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Okręgowym pod sygnaturą **akt IIC 808/11**.

Uzasadniając żądanie powodowie podali, że pozwana spółdzielnia zamierzała realizować tytuły wykonawcze poprzez egzekucję z uwłaszczonej nieruchomości, pomimo że prawa do niej nigdy nie przeszły na powodów. Decyzja uwłaszczeniowa z dnia 26 marca 1992 r. była bowiem dotknięta wadami skutkującymi bezwzględną nieważnością umowy notarialnej przenoszącej na powodów prawa do nieruchomości, co zostało stwierdzone przez Sąd Najwyższy. Powodowie podnieśli, że w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji nie występowali jako strony i nie mogli" przeciwdziałać poczynaniom pozwanej reprezentowanej przez likwidatora J. D., które zmierzały faktycznie do zalegalizowania tej decyzji. Zdaniem powodów decyzja Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 9 września 1994 r. odmawiająca stwierdzenia nieważności decyzji uwłaszczeniowej jest decyzją nieistniejącą. Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 11 lipca 1996 r. oddalił skargę pozwanej reprezentowanej przez J. D. stwierdzając, że nie jest on uprawniony do zaskarżenia decyzji uwłaszczeniowej. Okoliczności przytoczone w pozwie uzasadniają zdaniem powodów uznanie, że w sprawie uwłaszczenia organy administracyjne nie wydawały żadnych rozstrzygnięć. Podnieśli oni jednocześnie, że okoliczności te są przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. II C 229/08 wytoczonej przez powodów przeciwko pozwanej z uwagi na udzielenie pomocy w wyrządzeniu szkody, z tytułu czego powodowie będą dysponować wierzytelnością przeciwko pozwanej nadającą się do potrącenia.

W piśmie procesowym z dnia 25 lipca 2011 r. powodowie wskazali, że podstawą roszczenia pozwu opierają na wygaśnięciu zobowiązań powodów wobec pozwanego po powstaniu tytułów egzekucyjnych (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.), co wynikać ma z faktu skorzystania przez pozwaną z wyrządzonej powodom szkody i pomocy w jej wyrządzeniu.

Naprawienia szkody powodowie domagają się w odrębnym procesie prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. II C 229/08.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2012r. powództwo zostało oddalone.

(dowód: kopia wyroku z uzasadnieniem k. 197-202 akt).

Apelacja od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w dniu 18 września 2012r. w sprawie o sygnaturze akt IACa 719/12 (dowód: wyrok z uzasadnieniem k. 203- 214 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Wszystkie okoliczności faktyczne wynikały z dokumentów prywatnych, urzędowych, prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych i administracyjnych. Spór sprowadził się do oceny prawnej okoliczności faktycznych, stąd przesłuchanie stron (art. 299 k.p.c.) okazało się zbędne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 840 k.p.c. :

-§ 1 dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

- § 2 jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł pochodzący od organu administracyjnego, do stwierdzenia, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, powołany jest organ, od którego tytuł pochodzi.

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego jest jedną z form merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją. Powództwo przewidziane w art. 840 KPC, określane mianem opozycyjnego, nie służy ponownemu merytorycznemu rozpoznaniu sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. Wytaczając powództwo opozycyjne dłużnik powinien wykazać, że tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy (por. H. Pietrkowski, [w:] Ereciński, Komentarz KPC, t. 4, 2009, s. 225).

Na podstawie tytułu wykonawczego, którym jest akt notarialny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności, można prowadzić egzekucję tylko do wysokości kwoty wymienionej w akcie, nie zaś do kwoty rzeczywiście uzgodnionej przez strony umowy. Prowadzenie egzekucji mimo zapłacenia przez dłużnika kwoty wymienionej w akcie uzasadnia pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 marca 1997 r. I ACa 151/96-legalis).

Złożony w sprawie materiał dowodowy zaoferowany przez powoda nie pozwala na stwierdzenie zaistnienia żadnej z przesłanek wymienionych w 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozwalających na pozbawienie

wykonalności aktu notarialnego z dnia 2 września 1991r. rep. (...), w którym to powodowie poddali się rygorowi egzekucji i który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Należy podnieść, że:

1. Sąd powszechny nie może stwierdzić, rozpoznając powyższą sprawę nieważności, czy też nieistnienia decyzji administracyjnych opisanych w stanie faktycznym. Decyzja Wojewody (...) z dnia 26 marca 1992 r.(...)stwierdzająca nabycie z dniem 5 grudnia 1990 r. przez Zakłady (...) w likwidacji prawa użytkowania wieczystego gruntu położonego w Ł. przy ul. (...), oznaczonego jako działki nr (...) o łącznej pow. 14072 m^{((2))} oraz nieodpłatne nabycie własności budynku znajdującego się na tym gruncie, a także odmawiająca stwierdzenia nabycia przez ww. Zakłady prawa użytkowania wieczystego gruntu oznaczonego jako działki nr (...) nie została do chwili obecnej wyeliminowana z obrotu prawnego,,

2. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do uznania, że:

- umowa z dnia 10 kwietnia 1984 roku zawarta pomiędzy Zakładami (...) w Ł. ul. (...) i Spółdzielnią Pracy (...) w Ł. ul. (...) dotycząca przekazania- przejęcia niezakończzonego obiektu inwestycyjnego-budynku administracyjno- socjalnego wraz z częścią gruntu o powierzchni około 2,5 ha, położonego przy ulicy (...) w Ł. oraz

- umowa z dnia 2 września 1991 roku została zawarta w formie aktu notarialnego umowa, mocą której uprawnieni do reprezentowania pozwanej Spółdzielni członkowie Zarządu J. D. i E. W. sprzedali J. W. (1) przysługujące Spółdzielni prawa i roszczenia z tytułu wybudowania obiektu inwestycyjnego Zakładu Produkcji (...), znajdującego się na gruncie Skarbu Państwa w Ł. przy ulicy (...)- w świetle art. **58 k.c.** przy kwalifikacji, że chodzi o obrót wierzytelnością z tytułu poniesienia nakładów - są nieważne.

3. Zgodnie przepisem art. 58 § 1 k.c.- czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.). Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. (art. 58 § 3 k.c.).

Umowa z dnia 10 kwietnia 1984r. dotyczyła zbycia „nakładów inwestycyjnych” na przekazywany obiekt-budynek administracyjno socjalny faktycznie sprowadziła się do zbycia wierzytelności z tytułu nakładów na grunt. Strony określiły wartość tych nakładów, a więc wierzytelności- na kwotę 38.273.662 zł. Po zawarciu tej umowy pozwana kontynuowała inwestycję, co powiększyło wartość całej wierzytelności z tytułu nakładów poczynionych na gruncie. Trudno w tej umowie dopatrzeć się naruszenia przepisów prawa. Nie ma znaczenia dla oceny ważności czynności, ile pieniędzy w rzeczywistości pozwana Spółdzielnia w ramach spełnienia swojego świadczenia przekazała zbywcy wierzytelności. W przypadku braku zapłaty całej ceny Zakładom A. S. przysługiwało roszczenie o zapłatę. Brak uwłaszczenia Zakładów A. S. na gruncie, na którym posadowiono zakład produkcji zabawek nie przesądza o tym, że podmiot ten nie miał żadnej wierzytelności z tytułu poniesienia na gruncie nakładów do właściciela gruntu i to, że następnie ta wierzytelność nie mogła być przedmiotem obrotu między kolejnymi podmiotami, które z jakichś względów liczyły na nabycie praw do gruntu.

Wskazaną kolejną umowę zawartą tym razem między stronami procesum umowę również trudno uznać, w świetle przesłanek z art. 58 k.c. jako sprzeczną z prawem, ustawą albo mającą na celu obejście ustawy lub sprzeczną z zasadami współzycia, skoro przedmiotem umowy był obrót wierzytelnością z tytułu poniesienia przez Spółdzielnię nakładów na gruncie Skarbu Państwa w postaci inwestycji- Zakładu Produkcji (...). Nie może być przedmiotem sporu- w świetle poczynionych ustaleń- że nakład został poniesiony przez stronę pozwaną na gruncie. Pozwana nie zbywała zabudowanej nieruchomości, a tylko wierzytelność o zwrot nakładów.

Strony umowy (strony procesu) same ustalały wartość tych nakładów. Nabywca tego rodzaju wierzytelności ma roszczenie do właściciela gruntów o zwrot równowartości tych nakładów. Gdy następuje obrót takim gruntem, roszczenie o zwrot nakładów na gruncie należy kierować do każdorazowego właściciela gruntu. Powodowie skutecznie nabyli to prawo do swojego majątku, o czym świadczy fakt, niekwestionowany przez powodów, a co podnosił pozwany, że powodowie w toku dalszych czynności prawnych zbyli to prawo majątkowe. Kwestionowane przez powoda umowy dotyczą zatem obrotu wierzytelnością z tytułu zwrotu nakładów i ostatecznie nie musi być tak, że nabywca wierzytelności w przyszłości nabędzie jakiegokolwiek prawo do gruntu, a brak tego prawa nie przesądza sam w sobie o braku możliwości dochodzenia zaspokojenia wierzytelności. Powodowie nabywając wierzytelność, liczyli na inny sposób uregulowania stanu prawnego gruntu, na którym poczyniono nakłady, co jednak nie przesądza o nieważności czynności prawnych przedmiotem, których był obrót wierzytelnością z tytułu poniesionych nakładów na gruncie.

4. Brak jest podstaw z uwagi na przedmiot żądania w tej sprawie i okoliczności faktyczne je uzasadniające do uznania, że przy tak skonstruowanej podstawie faktycznej powództwa zachodzi powaga rzeczy osądzonej z uwagi na prawomocne orzeczenia, które już zapadły między stronami procesu, a które to sprawy zostały szczegółowo opisane w stanie faktycznym uzasadnienia. Stąd też na podstawie art. 222 k.p.c. Sąd oddalił zarzut powagi rzeczy osądzonej, czemu dał wyraz w pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i art. 105§ 1 k.p.c., obciążając nimi powodów jako stronę przegrywającą spór częściowo w zakresie kosztów zastępstwa procesowego dla pozwanej Spółdzielni, która korzystała z pomocy prawnej pełnomocnika wyznaczonego z urzędu. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej Spółdzielni ustalone zostało na podstawie § 6 punkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1348).

Sąd nie obciążył powodów kosztami sądowymi, ponieważ w tym zakresie korzystali ze zwolnienia, a okoliczności będące podstawą jego przyznania nie uległy zmianie.